

POROČILO O SPREMLJANJU IN VREDNOTENJU STRATEGIJE LOKALNEGA RAZVOJA LAS DOLINA SOČE

Tolmin, november 2022

Pripravile: Greta Černilogar, Meta Pajer in Sandra Kemperle

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

KAZALO VSEBINE

1. UVOD	3
1.1 Pristop CLLD	3
1.2 LAS Dolina Soče.....	5
1.3 Izhodišča	6
2. ZBIRANJE IN ANALIZA PODATKOV	7
2.1 Partnerstvo LAS Dolina Soče	7
2.2 Izbor operacij podukrepa 19.2.....	9
2.3 Projektna partnerstva in izbrane operacije	11
2.4 Vsebinska opredelitev operacij po skladih – podukrep 19.2.....	14
2.5 Operacije podukrepa 19.3	15
2.6 Finančni okvir izvajanja operacij	18
2.7 Razdelitev sredstev na območju občin	20
2.8 Kazalniki spremljanja SLR	21
3. PRILOGE	21

KAZALO GRAFOV, TABEL IN SLIK

Graf 1: Zastopanost članov LAS Dolina Soče po sektorjih (oktober 2022).....	8
Graf 2: Članstvo LAS Dolina Soče 2014–2020 po občinah (oktober 2022).....	8
Graf 3: Izvajanje animacije lokalnega območja	10
Graf 4: Pregled strukture projektnih partnerjev po skladih.....	11
Graf 5: Raznolikost partnerstva po skladih	12
Graf 6: Raznolikost partnerstva glede na sektor	12
Graf 7: Vključevanje partnerjev v operacije LEADER/CLLD po sektorjih za EKSRP	13
Graf 8: Vključevanje partnerjev v operacije LEADER/CLLD po sektorjih za ESRR	13
Graf 9: Vključevanje partnerjev v operacije LEADER/CLLD po sektorjih za ESPR.....	13
Graf 10: Vsebinska opredelitev operacij po skladih – Podukrep 19.2	15
Graf 11: Porazdelitev operacij med podukrepi (sklad EKSRP).....	17
Graf 12: Porazdelitev operacij med podukrepi (sklad ESRR)	17
Graf 13: Porazdelitev operacij med podukrepi (sklad ESPR)	17
Graf 14: Finančni okvir sredstev SLR po skladih	18
Graf 15: Finančna porazdelitev sredstev med projekti (sklad EKSRP).....	18
Graf 16: Finančna porazdelitev sredstev med projekti (sklad ESRR).....	19
Graf 17: Finančna porazdelitev sredstev med projekti (sklad ESPR).....	19
Graf 18: Razdelitev sredstev na območju občin	20
Graf 19: Razdelitev sredstev na območju občin po skladih	20
Tabela 1: Razdelitev sredstev po posameznem skladu.....	6
Tabela 2: Pregled javnih pozivov LAS Dolina Soče s skupnimi operacijami LAS, podukrep 19.2.....	9
Tabela 3: Pregled partnerjev po skladih in sektorjih	11
Tabela 4: Pregled partnerjev po skladih in sektorjih	12
Tabela 5: Pregled umestitve operacij po ukrepih SLR	15
Tabela 6: Operacije sodelovanja LAS – podukrep 19.3.....	16
Tabela 7: Kazalniki LAS Dolina Soče v SLR	21
Slika 1: Zemljevid LAS v programskem obdobju 2014–2020	4

SEZNAM KRATIC:

KRATICA	POMEN
SLR:	Strategija lokalnega razvoja za lokalno akcijsko skupino LAS Dolina Soče za programsko obdobje 2014–2020
CLLD:	Community Lead Local Development («Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost»)
LEADER:	Pristop »od spodaj navzgor«
EKSRP:	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
ESPR:	Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo
ESRR:	Evropski sklad za regionalni razvoj
LAS:	Lokalna akcijska skupina
MGRT:	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
MKGP:	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
SVRK	Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
ARSKTRP:	Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja
ORGAN UPRAVLJANJA:	MKGP, SVRK
ZTNP-1:	Zakon o Triglavskem narodnem parku
BO JA	Biosferno območje Julijske Alpe
JR	Javni razpis
JP	Javni poziv

IZRAZ

Operacija je izraz, ki se v programskem obdobju 2014–2020 uporablja namesto izraza projekt.

1. UVOD

V programskem obdobju 2014–2020 so lokalne akcijske skupine (LAS) skladno z *Uredbo (EU) št. 1303/2013 evropskega parlamenta in sveta* zavezane k izvajanju aktivnosti spremljanja in vrednotenja Strategije lokalnega razvoja (SLR). Vrednotenje lahko izvede LAS kot samovrednotenje, v sodelovanju z zunanjim strokovnjakom ali kot neodvisno zunanje vrednotenje. Način izvedbe je opredeljen v SLR v poglavju *Opis sistema spremljanja in vrednotenja*.

Namen vmesnega vrednotenja je ocenjevanje izvajanja SLR na podlagi pričakovanih dosežkov odobrenih operacij in oceniti uspešnost dejavnosti animacije ter izvedbenega mehanizma LAS s poudarkom na lokalni ravni.

Za LAS Dolina Soče je spremljanje in vrednotenje SLR opravil vodilni partner LAS Posoški razvojni center.

1.1 PRISTOP CLLD

Pristop »Izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost« (CLLD), je Evropska komisija kot nov instrument v programskem obdobju 2014–2020 v izvajanje ponudila državam članicam. Gre za nadgradnjo dosedanjega pristopa »od spodaj navzgor« (LEADER), ki se je na ravni EU izkazal kot uspešna metoda razvojnega načrtovanja in izvajanja operacij.

Pristop LEADER lokalnemu prebivalstvu omogoča, da z oblikovanjem lokalnih partnerstev, t. i. lokalnih akcijskih skupin, aktivno odloča o prioritetah in razvojnih ciljih lokalnega območja, vključno z viri financiranja za doseganje ciljev lokalnega območja. Pristop omogoča uresničevanje široke palete izzivov v različnih okoljih, večjo fleksibilnost pri doseganju ciljev in odgovarja dejanskim potrebam lokalnega območja.

Izziv pristopa CLLD je, da se s skupnim ukrepanjem pospeši razvoj podeželskih območij, kar ustvarja možnosti za odpiranje novih delovnih mest, višjo kakovost bivanja, boljšo dostopnost, ohranjanje kulturnih in krajinskih značilnosti ter obvladovanje demografskih sprememb.

V programskem obdobju 2014–2020 je predvidena uporaba pristopa CLLD pri treh evropskih skladih, in sicer **Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja** (EKSRP), **Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo** (ESPR) in **Evropskem skladu za regionalni razvoj** (ESRR).

Tematska področja ukrepanja se navezujejo na:

1. Ustanavljanje novih delovnih mest,
2. Osnovne storitve na podeželju,
3. Varstvo okolja,
4. Večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin na podeželju.

V programskem obdobju 2014–2020 je na ravni celotne Slovenije za izvedbo CLLD skupno namenjenih 110 milijonov evrov. Od tega iz naslova EKSRP 66 milijonov evrov, iz ESRR 36,5 milijonov evrov ter iz ESFR 7,6 milijonov evrov. Kombinacija različnih virov financiranja, prek pristopa CLLD, LAS-om omogoča izvedbo celovitih in kompleksnejših operacij, ki niso strogo omejene samo na podeželska območja, ampak vključujejo tudi manjša mestna in urbana območja, ribiška območja ter območja akvakulture.

S skupnimi lokalnimi potrebami in izzivi se je v novem programskem obdobju (2014–2020) na območju Slovenije oblikovalo 37 LAS. Njihov cilj je uresničevanje lokalnih razvojnih potreb in doseganje zastavljenih ciljev, ki so jih opredelili v svojih SLR. Pristop CLLD omogoča uresničevanje različnih izzivov v različnih okoljih, večjo prožnost pri doseganju ciljev, poleg tega pa ustreza dejanskim potrebam lokalnega območja. Tovrsten pristop je veliko bolj celosten in posledično vpliva na uspešnejše uresničevanje lokalnih potreb. Dostop do sredstev različnih skladov lokalnim partnerstvom omogoča, da razširijo svoje območje uporabe in namenijo več pozornosti nekaterim področjem in vprašanjem, ki bi jih sicer težko obravnavali.

Izvajanje CLLD ureja *Uredba o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014–2020* (Uradni list RS, št. 42/15, 28/16, 73/16, 72/17, 23/18, 68/18, 68/19, 157/20, 163/21 in 181/21).

Slika 1: Zemljevid LAS v programskem obdobju 2014–2020

1.2 LAS DOLINA SOČE

Na območju LAS Dolina Soče, ki se razteza na 1.089 km² in pokriva katastrsko območje občin Bovec, Kanal ob Soči, Kobarid in Tolmin, živi 24.253 prebivalcev (SURS, 1. 7. 2014).

Območje nima mest z več kot 5.000 prebivalci. Večina prebivalstva živi v manjših gručastih naseljih, zasnova poselitve sledi policentričnemu vzorcu. Arhitekturno gre za izmenjavanje mediteranskega, alpskega in predalpskega stila gradnje. Na območju so štiri občinska središča, in sicer Bovec s 1.597 prebivalci, Kanal s 1.232 prebivalci, Kobarid s 1.135 prebivalci in Tolmin s 3.436 prebivalci. Od tega imata status mestnega naselja le Bovec in Tolmin. Poleg naštetih urbani značaj izkazujejo tudi Breginj, Deskle, Most na Soči in Podbrdo. Na podlagi Uredbe CLLD in Pravilnika o določitvi dodatnih drugih urbanih območij, se na območju LAS Dolina Soče med urbana območja uvrščajo naselja: Bovec, Breginj, Deskle, Kanal, Kobarid, Most na Soči, Podbrdo in Tolmin. Navedena naselja so upravičena do podpore v okviru sklada ESRR.

Območje vključuje tudi območje, ki ga obravnava *Zakon o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1)*, s čimer se je glede na izračun pridobilo dodatnih 15 odstotkov finančnih sredstev za sklad EKSRP in so namenjena izključno za izvedbo operacij znotraj omenjenega območja.

LAS Dolina Soče, ki je organizirana kot javno zasebno partnerstvo je bila za novo programsko obdobje 2014–2020 ustanovljena 21. januarja 2015, za vodilnega partnerja LAS pa je bil izbran Posoški razvojni center.

S strani organov upravljanja Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) ter Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT), je 6. septembra 2016 LAS Dolina Soče prejela *Odločbo o potrditvi strategije lokalnega razvoja in lokalne akcijske skupine*. S tem je dobila zeleno luč za črpanje sredstev do največ 3.240.295,75 evrov iz vseh treh omenjenih evropskih skladov, namenjenih izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD).

LAS Dolina Soče je s spremembami SLR upravičen do dodatnih sredstev, in sicer:

- do največ 45.120,44 evrov iz naslova rezerve za uspešnost EKSRP;
- do največ 175.925,01 evrov iz naslova rezerve za uspešnost ESPR;
- do največ 84.345,66 evrov iz naslova ostanka sredstev sklada ESRR;
- do največ 124.057,00 evrov iz naslova podaljšanja programskega obdobja za EKSRP.

LAS je tako skupaj upravičen do koriščenja sredstev do največ 3.669.743,86 evrov.

Tabela 1: Razdelitev sredstev po posameznem skladu

Podukrep	Sklad	(EU + SLO) (v EUR)
19.1 – Pripravljalna podpora	EKSRP	7.988,81
	ESPR	7.689,40
	ESRR	4.321,79
SKUPAJ		20.000,00
19.2 – Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost	EKSRP	744.184,41
	ESPR	1.384.283,21
	ESRR	765.623,87
SKUPAJ		2.894.091,49
19.3 – Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine	EKSRP	0,00
	ESPR	37.135,90
	ESRR	12.000,00
SKUPAJ		49.135,90
19.4 – Podpora za tekoče stroške in stroške animacije	EKSRP	706.516,47
	ESPR	0,00
	ESRR	0,00
SKUPAJ		706.516,47
Skupaj podukrepi		3.669.743,86

Naloga LAS Dolina Soče je, da na podlagi dobrega poznavanja domačega prostora (lokalnih virov, težav in priložnosti) izdelava in prek operacij izvaja SLR. V njej so opredeljeni ukrepi in tematska področja ter ključni izzivi (npr. prispevek k ustvarjanju delovnih mest, varstvo okolja in ohranjanje narave ter večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin, ki jih je na območju potrebno izvesti za odpravljanje razvojnih problemov in doseganje razvojnih ciljev). Strategija temelji na lokalnih razvojnih potencialih, definiranih problemih območja in izraženih potrebah, kot so jih opredelili lokalni prebivalci, ekonomske, javne ter civilne interesne skupine, ki živijo in delujejo na območju LAS Dolina Soče.

Glede na pristop »od spodaj navzgor« in izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, se operacije izbirajo na podlagi javnih pozivov, katere objavlja LAS Dolina Soče ali skupne operacije LAS, ki se izvajajo na celotnem območju LAS.

1.3 IZHODIŠČA

SLR se izvaja s podporo treh skladov: EKSRP (glavni sklad), ESRR in ESPR.

Izvedene aktivnosti pri izvajanju SLR v LAS Dolina Soče.

- V letu 2016 je bil objavljen 1. javni poziv za izbor operacij za vse tri sklade; skupno je bilo na ravni LAS Dolina Soče potrjenih sedem operacij.
- V letu 2018 je bil objavljen 2. javni poziv za izbor operacij za dva sklada, in sicer za EKSRP in ESPR; skupno je bilo na ravni LAS Dolina Soče potrjenih enajst operacij.
- V drugi polovici 2018 je bil objavljen 3. javni poziv za izbor operacij za ESRR; skupno je bilo na ravni LAS Dolina Soče potrjenih šest operacij.
- LAS Dolina Soče je v letu 2018 oddala eno operacijo sodelovanja v okviru SLR (indikativna lista), za katero se črpajo sredstva iz ESPR.

- LAS Dolina Soče je v letu 2019 oddala eno operacijo sodelovanja v okviru SLR (indikativna lista), za katero se črpajo sredstva iz ESRR.
- V prvi polovici 2019 je bil objavljen 4. javni poziv za izbor operacij za ESPR; skupno so bile na ravni LAS Dolina Soče potrjene štiri operacije.
- V prvi polovici 2019 je bil objavljen 5. javni poziv za izbor operacij za ESPR; skupno je bilo na ravni LAS Dolina Soče potrjenih devet operacij.
- V letu 2020 sta bila na ravni LAS potrjeni dve skupni operaciji LAS za sklad EKSRP in ESRR.
- V letu 2021 je bila na ravni LAS potrjeni dve skupni operaciji LAS za sklad ESRR.
- V letu 2022 je bila na ravni LAS potrjena ena skupna operacija LAS za sklad ESPR.

Spremembe SLR

- Predlog 1. spremembe SLR je LAS Dolina Soče organu upravljanja posredovala 13. oktobra 2017 – sprememba je bila potrjena 3. maja 2018.
- Predlog 2. spremembe SLR je LAS Dolina Soče organu upravljanja posredovala 27. novembra 2019 – sprememba je bila potrjena 3. aprila 2020.
- Predlog 3. spremembe SLR je LAS Dolina Soče organu upravljanja posredovala 11. marca 2021 – sprememba je bila potrjena 18. junija 2021.
- Predlog 4. spremembe SLR je LAS Dolina Soče organu upravljanja posredovala 21. decembra 2021 – sprememba je bila potrjena 19. april 2022.

2. ZBIRANJE IN ANALIZA PODATKOV

Podatke za spremljanje in vrednotenje SLR je vodilni partner LAS Dolina Soče uporabil iz pripravljenih letnih poročil, analize stanja in svetovalnih listov.

Prvo spremljanje in vrednotenje

LAS Dolina Soče je prvo spremljanje in vrednotenje predstavil na 9. redni seji Skupščine LAS Dolina Soče 21. maja 2019, v kateri so bili zbrani podatki do mejnika 31. 12. 2018.

Drugo spremljanje in vrednotenje

Za namen vrednotenja je vodilni partner LAS pripravil anketna vprašalnika:

- Anketo LAS Dolina Soče za člane;
- Anketo LAS Dolina Soče za prebivalstvo.

Vprašalnika z analizama anket sta priložena kot prilogi k poročilu (Priloga 1 in 2).

V nadaljevanju so predstavljene ugotovitve in rezultati spremljanja in vrednotenja.

2.1 PARTNERSTVO LAS DOLINA SOČE

V obdobju 2007–2013 je na širšem območju (območja občin Bovec, Cerklje ob Soči, Kanal ob Soči, Kobarid, Banjško in Trnovska planota – del Mestne občine Nova Gorica, Idrija ter Tolmin) delovala lokalna akcijska skupina LAS za razvoj. V okviru Programa razvoja podeželja so bila na voljo sredstva LEADER iz EKSRP.

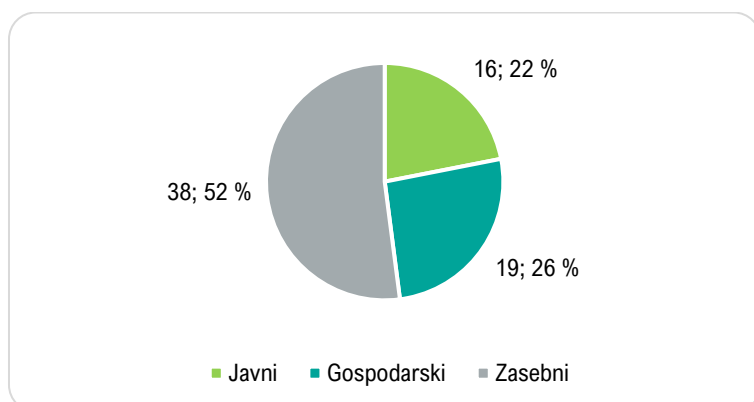
V programskem obdobju 2014–2020 se je začrtalo novo območje delovanja. Območje sedmih občin se je skrčilo na območje štirih občin (Bovec, Kanal ob Soči, Kobarid in Tolmin), kjer pa lahko po novem prijavitelji in projektni partnerji iz območja LAS Dolina Soče sredstva črpajo ne le iz že do sedaj poznane programa LEADER, ampak tudi iz tako imenovanega instrumenta CLLD.

LAS Dolina Soče je na dan ustanovitve (21. januar 2015) štela 57 članov, trenutno pa tu deluje 71 članov. V tem času so nekateri člani iz različnih razlogov izstopili (največ zaradi neaktivnosti), hkrati pa so pristopili tudi novi člani.

LAS Dolina Soče je glede plačevanja letne članarine vzpostavila pravila, ki narekujejo, da znaša članarina 10 evrov za posameznike, 15 evrov za pravne osebe in 3.000 evrov za občine. Letno se s članarino zbere okoli 12.000 evrov, ki so namenjeni financiranju neupravičenih stroškov (DDV), pa tudi morebitnim dodatno neupravičenim izdatkom po pregledu zahtevkov za vodenje LAS Dolina Soče ter za sofinanciranje operacij sodelovanja.

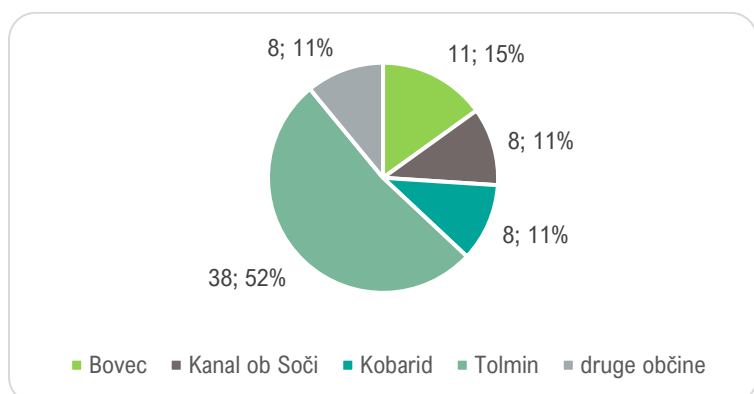
Članstvo LAS je razdeljeno na tri sektorje, in sicer na javni, gospodarski in zasebni sektor. Iz spodnjega grafa je razvidno, da je iz javnega 16 članov (22 %), gospodarskega 19 (26 %) in zasebnega 38 (52 %).

Graf 1: Zastopanost članov LAS Dolina Soče po sektorjih (oktober 2022)

Po sedežu oz. stalnemu prebivališču največ članov LAS Dolina Soče prihaja iz občine Tolmin 38 članov (52 %). V članstvu LAS Dolina Soče je osem članov, ki imajo sedež izven območja LAS, vendar pa s svojo dejavnostjo delujejo na omenjenem območju.

Graf 2: Članstvo LAS Dolina Soče 2014–2020 po občinah (oktober 2022)

2.2 IZBOR OPERACIJ PODUKREPA 19.2

Za vse tri sklade je bilo objavljenih pet javnih pozivov, nanje je prispelo 42 vlog. Skupaj s skupnimi projekti LAS je bilo na pristojne organe oddanih 48 vlog, od tega 14 iz EKSRP, 14 iz ESRR in 20 iz ESPR. Odločbe s strani Agencije Republike Slovenije za kmetijski trg in razvoj podeželja (ARSKTRP) oziroma pogodbe s strani MGRT je prejelo 40 operacij.

Tabela 2: Pregled javnih pozivov LAS Dolina Soče s skupnimi operacijami LAS, podukrep 19.2

Javni pozivi in skupne operacije LAS za sklad EKSRP							
Zaporedna številka javnega poziva	1.	2.	3.	4.	5.	6.**	Skupaj
Leto objave javnega poziva s strani LAS	2016	2018	2018	2019	2020	2023	
Skupna višina razpisanih sredstev (v EUR)	319.000,00	416.133,83					735.133,83
Število prejetih vlog v obravnavo na LAS	5	8			1	0	14
Skupna višina zaprosenih sredstev (v EUR)	226.683,32	392.810,75			124.287,57	56.501,72	800.283,36
Število odobrenih vlog na ravni LAS	4	7			1	0	12
Višina odobrenih sredstev na ravni LAS (v EUR)	308.837,23	343.938,35			124.287,57		777.063,15
Število vlog odobrenih s strani ARSKTRP	3	7			1	0	11
Skupna višina odobrenih sredstev s strani ARSKTRP (v EUR)	253.797,63	337.734,78			122.800,91	56.501,72	770.835,04
Število zaključenih operacij *	3	7			1	0	11
Število izplačanih operacij	3	7			1	0	11
Skupna višina izplačanih sredstev do 30. 9. 2022 (v EUR)	247.076,18	317.836,82			122.769,69	0,00	687.682,69

Javni pozivi in skupne operacije LAS za sklad ESRR								
Zaporedna številka javnega poziva	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	Skupaj
Leto objave javnega poziva s strani LAS	2016	2018	2018	2019	2020	2021	2022	
Skupna višina razpisanih sredstev (v EUR)	256.954,51		550.502,35					807.456,86
Število prejetih vlog v obravnavo na LAS	5		6		1	1	1	14
Skupna višina zaprosenih sredstev (v EUR)	489.637,79		547.574,27		39.231,54	16.000,00	85.512,79	1.177.956,39
Število odobrenih vlog na ravni LAS	3		6		1	1	1	12
Višina odobrenih sredstev na ravni LAS (v EUR)	232.436,15		547.574,27		39.231,54	16.000,00	85.512,79	920.754,75
Število vlog odobrenih s strani MGRT	2		6		1	1	1	11
Skupna višina odobrenih sredstev s strani MGRT (v EUR)	92.109,65		547.574,27		39.231,54	16.000,00	85.512,79	780.428,25
Število zaključenih operacij	2		6		1	0	0	9
Število izplačanih operacij	2		6		1	0	0	9
Skupna višina izplačanih sredstev do 30. 9. 2022 (v EUR)	90.025,20		534.854,34		39.231,54	0,00	0,00	664.111,08

Javni pozivi in skupne operacije LAS za sklad ESPR							
Zaporedna številka javnega poziva	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Skupaj
Leto objave javnega poziva s strani LAS	2016	2018	2018	2019	2020	2022	
Skupna višina razpisanih sredstev (v EUR)	245.979,90	1.045.494,10		617.326,72	688.148,62		2.596.949,34
Število prejetih vlog v obravnavo na LAS	0	4		5	10	1	20
Skupna višina zaprosenih sredstev (v EUR)	0	508.167,82		354.358,14	763.318,60	5.125,71	1.630.970,27
Število odobrenih vlog na ravni LAS	0	4		4	9	1	18
Višina odobrenih sredstev na ravni LAS (v EUR)	0	508.167,82		194.610,21	688.140,48	5.125,71	1.396.044,22
Število vlog odobrenih s strani ARSKTRP	0	4		4	9	1	18
Skupna višina odobrenih sredstev s strani ARSKTRP (v EUR)	0	507.167,38		188.783,12	688.140,48	5.125,71	1.389.216,69
Število zaključenih operacij *	0	4		4	0	0	8
Število izplačanih operacij	0	4		3	0	0	7
Skupna višina izplačanih sredstev do 30. 9. 2022 (v EUR)	0	504.339,64		124.155,33	99.590,02	0,00	636.726,96

* »Zaključena operacija« je operacija, ki je fizično zaključena. To pomeni, da so plačani vsi računi s strani upravičenca, zahtevek oziroma zadnji zahtevek pa je v primeru fazne operacije vložen na MKGP za sklad EKSRP in ESPR.

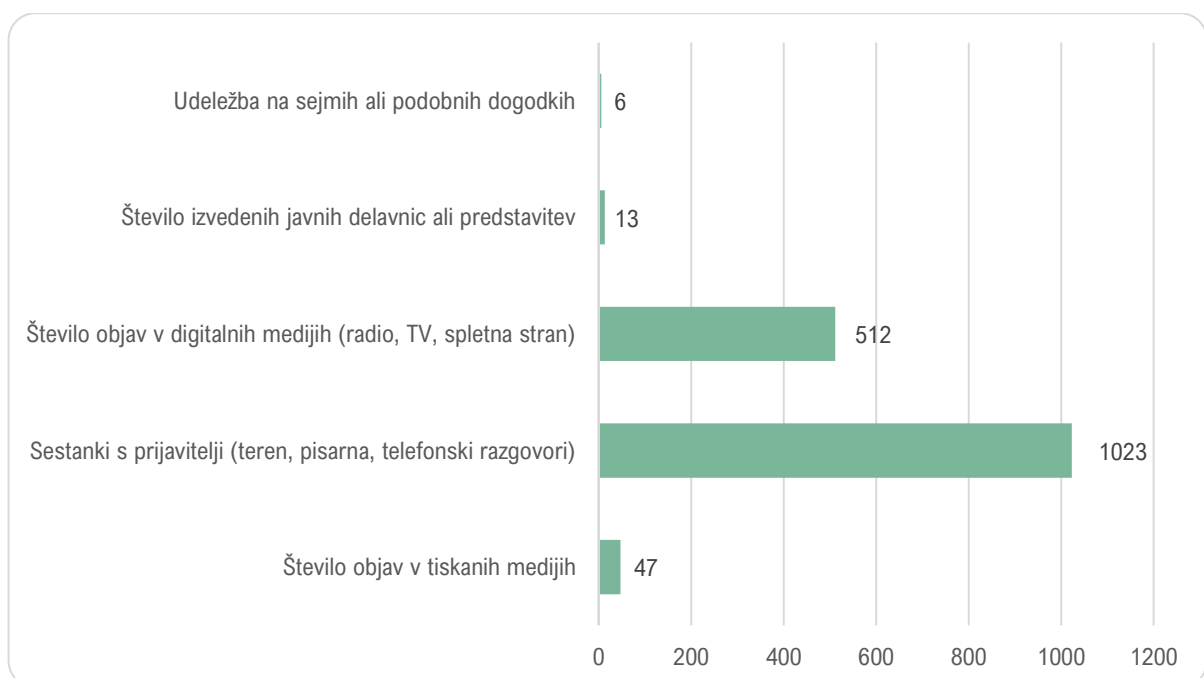
** Operacija v pripravi

Obveščanje in informiranje

Vodilni partner LAS je objavil javne pozive na spletni strani LAS Dolina Soče. O njih je zainteresirano javnost obveščal (oglaševal) prek lokalnega radia Primorski Val, v lokalnem mediju SOČAsnik, in na spletnih straneh občin, ki delujejo na območju LAS Dolina Soče. Svoje člane in potencialne prijavitelje ter projektnim partnerjem pa je obveščal neposredno prek e-obvestil.

Vodilni partner LAS Dolina Soča je za potencialne prijavitelje izvedel več različnih dogodkov (predstavitve javnih pozivov, srečanja za podporo pri vzpostavljanju projektnih partnerstev, delavnice za izpolnjevanje vloge, sestanke s potencialnimi prijavitelji) in tako podprl več kot 150 udeležencev, svetovanje pa je izvajal tudi osebno, prek e-pošte, telefonsko in tudi na terenu.

Graf 3: Izvajanje animacije lokalnega območja

Skozi svetovanja in pomoč pri prijavi vlog na Javne pozive LAS je vodilni partner LAS Dolina Soče beležil mnenja in komentarje potencialnih prijaviteljev ter partnerjev. Izpostavljeni sta bili predvsem dve spodaj našteti ključni točki:

- **Težavnost priprave vlog**

Administracija za pripravo in izvedbo projektov je zelo kompleksna, obsežna in zlasti neprilagojena za prijavitelje z manjšimi operacijami. Zapleteni birokratski postopki za pripravo vloge se pretežno nanašajo na izvedbo naložb (dolgotrajno pridobivanje dovoljenj in soglasij). Prijaviteljem precejšen izziv predstavlja tudi razumevanje razlik v pravilih med posameznimi evropskimi skladi. Kot največja obremenitev pa je bilo izpostavljeno pridobivanje treh ponudb za EKSRP in ESPR ne glede na višino vrednosti projektne aktivnosti.

- **Nezmožnost zagotavljanja zalaganja sredstev in lastna sredstva**

Zagotavljanje zalaganja sredstev je zlasti izziv za nevladni sektor. To je eden izmed ključnih faktorjev pri odločanju za prijavo potencialne projektne ideje. Pri ESPR je bil izpostavljen pogoj, da mora partner predložiti aktualen izpis stanja na računu, ki mora biti vsaj tolikšen, kot je nujno za izvedbo projekta.

2.3 PROJEKTA PARTNERSTVA IN IZBRANE OPERACIJE

Projektna partnerstva

S strani organov upravljanja je bilo za tri sklade (EKSRP, ESRR, ESPR) na podukrepu 19.2 potrjenih 40 projektov v katerih je vključenih 62 različnih partnerjev. Seznam partnerjev je priložen v Prilogi 3.

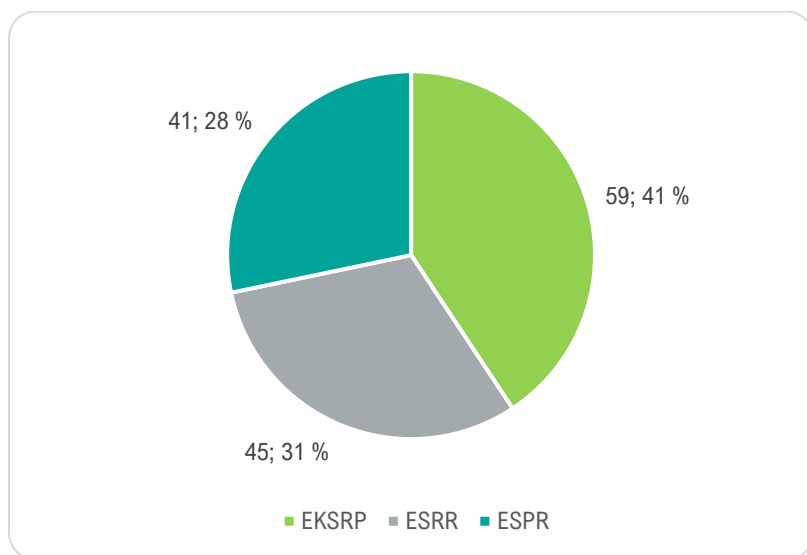
Partnerji so večkrat vključeni v različne operacije (59 partnerjev v 11 operacijah sklada EKSRP, 45 partnerjev v 11 operacijah sklada ESRR, 41 partnerjev v 18 operacijah sklada ESPR).

Tabela 3: Pregled partnerjev po skladih in sektorjih

Razolikost partnerjev	Javni	Gospodarski	Zasebni	Skupaj
EKSRP	36	2	21	59
ESRR	31	3	11	45
ESPR	18	13	10	41
Skupaj	85	18	42	145

Graf prikazuje vključevanje projektnih partnerjev po skladih. Iz grafa je razvidno, da se je največ partnerjev vključilo v projekte sklada EKSRP.

Graf 4: Pregled strukture projektnih partnerjev po skladih

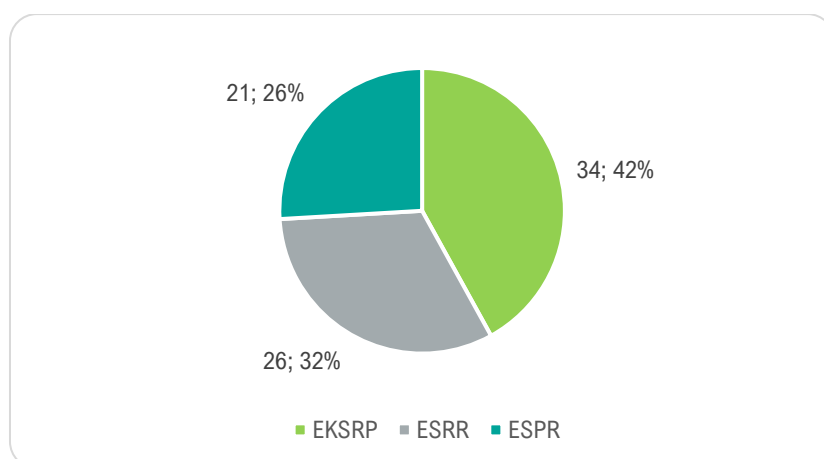
Zbrane podatke smo razvrstili tako, da je partner vključen v skladu samo enkrat (34 v EKSRP, 26 v ESRR in 21 v ESPR).

Tabela 4: Pregled partnerjev po skladih in sektorjih

Raznolikost partnerjev	Javni	Gospodarski	Zasebni	Skupaj
EKSRP	14	2	18	34
ESRR	14	3	9	26
ESPR	9	5	7	21
Skupaj	37	10	34	81

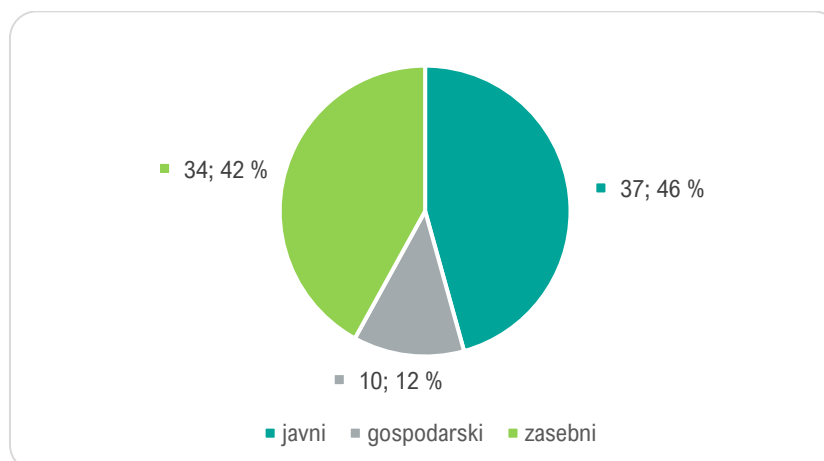
Graf prikazuje raznolikost partnerjev glede na sklad. Iz grafa je razvidno, da je največ partnerjev vključenih v sklad EKSRP.

Graf 5: Raznolikost partnerstva po skladih

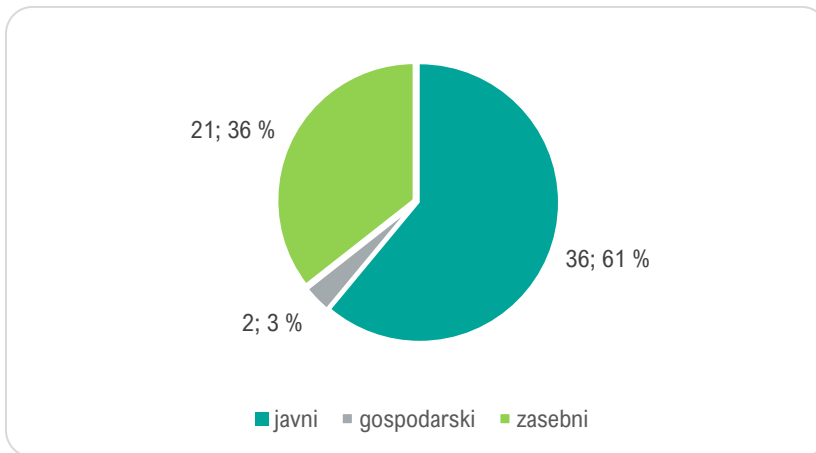
Graf prikazuje število partnerjev vseh skladov za posamezni sektor. Posameznik je v posameznem skladu štet samo enkrat, lahko pa tudi večkrat, in sicer v primeru, če je sodeloval v več skladih (npr. Občina Tolmin je enkrat šteta v EKSRP, enkrat v ESRR in enkrat v ESPR; torej je kot javni sektor šteta trikrat). Pri tem je 37 iz javnega sektorja (46 %), 10 iz gospodarskega sektorja (12 %) in 34 projektnih partnerjev iz zasebnega sektorja (42 %).

Graf 6: Raznolikost partnerstva glede na sektor

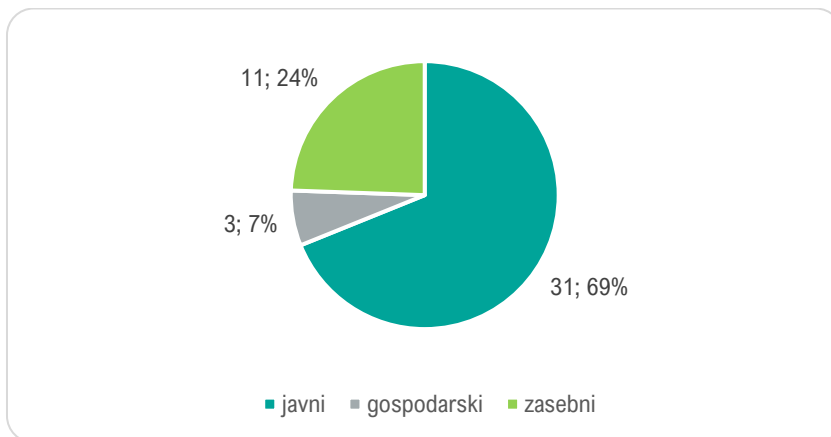

Grafi 7, 8 in 9 prikazujejo število partnerjev po sektorjih za posamezne sklade.

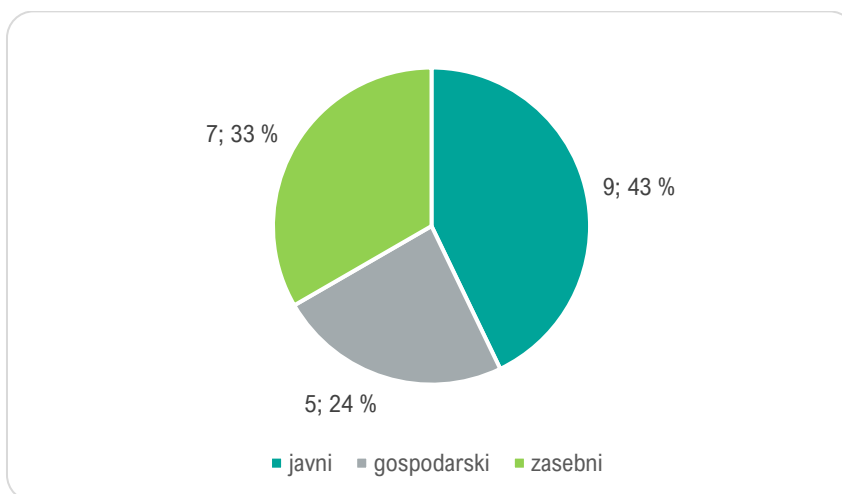
Graf 7: Vključevanje partnerjev v operacije LEADER/CLLD po sektorjih za EKSRP

Graf 8: Vključevanje partnerjev v operacije LEADER/CLLD po sektorjih za ESRR

Graf 9: Vključevanje partnerjev v operacije LEADER/CLLD po sektorjih za ESRR

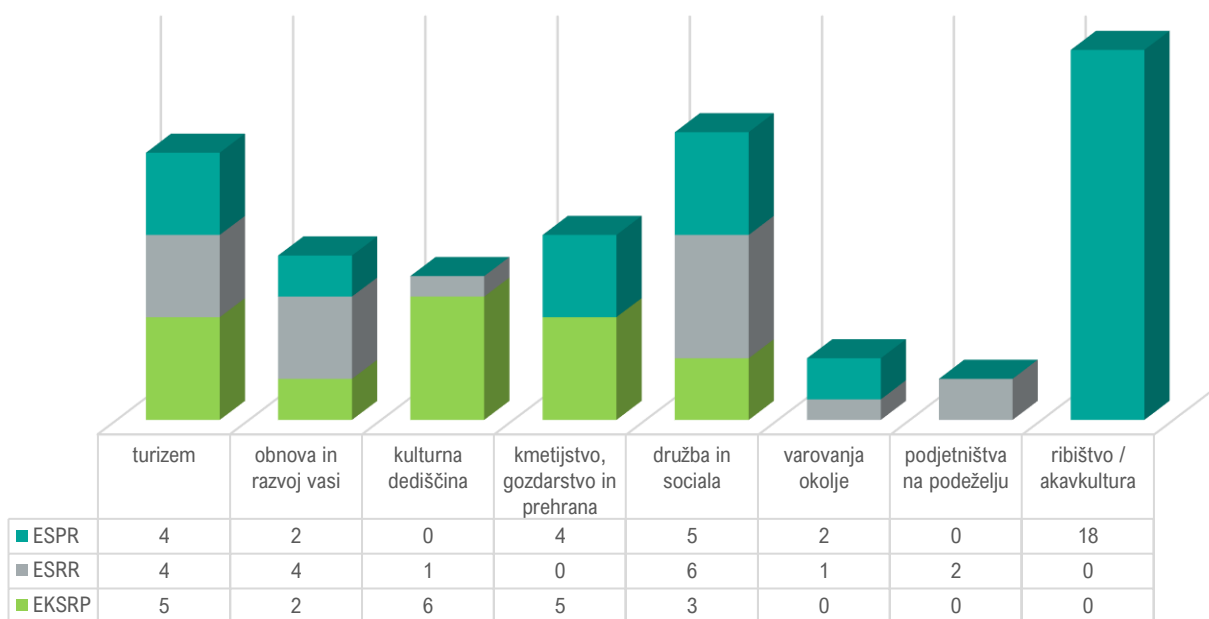

2.4 VSEBINSKA OPREDELITEV OPERACIJ PO SKLADIH – PODUKREP 19.2

LAS Dolina Soče je v sklopu Podpore za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (LEADER/CLLD) – podukrep 19.2 pripravil podrobnejšo analizo o tem, katera področja so bila v programskem obdobju 2014–2020 najpogosteje zastopana v operacijah. Raznolikost LEADER/CLLD projektov in njihova dodana vrednost na podeželju je razdeljena na sedem področji.

- 1. Turizem** – lokalne blagovne znamke in turistični produkti, ureditev objektov in prostorov za turistični namen za različne ciljne skupine, tematske poti, kolesarske poti in poligoni, promocija lokalne kulinarike in znamenitosti in običajev, ureditev prenočitvenih kapacitet – apartmajev, postajališča za avtodome, ureditev muzejskih zbirk ...;
obnove in razvoj vasi (ureditev javne infrastrukture, prostorov, objektov in zunanjih površin za izobraževanje, usposabljanje, vseživljenjsko učenje za različne ciljne skupine: lokalne prebivalce, otroke, starostnike, ranljive skupine, športnike, podjetnike), ureditev tržnic, igrišč, medgeneracijski centri, kolesarske poti, učni parki, ureditev prostorov za pripravo lokalne hrane, promocijsko-degustacijski centri, kulturni domovi in prostori, čebelnjaki ...;
- 2. Kulturna dediščina** – obnova kulturnih znamenitosti in objektov, prireditve in storitve povezane z dediščino (kmečki običaji, furmanstvo, vojaška bolnica, sirarska dediščina, lončarstvo, rokodelstvo ...), arheološke zbirke, muzejske zbirke, kozolci/seniki/kašče, stara hišna imena ...;
- 3. Kmetijstvo, gozdarstvo in prehrana** – dopolnilne dejavnosti na kmetiji (jahanje, didaktične kmetije s prikazom dela na kmetiji za različne skupine, programi, storitve in produkti za povečanje lokalne samooskrbe ter kratke dobavne verige, vzpostavitev blagovnih znamk in trženje različnih proizvodov: lokalna hrana, sadjarstvo, vino, meso, zelenjava, seneno mleko ...; izobraževanja o pomenu ohranjanja kmetijskih površin, pilotne operacije s prikazom ohranjanja starih kultur, avtohtonih pasem, zeliščarstvo, hortikultura; operacije povezane s čebelarstvom in pomenom ohranjanja gozdov;
- 4. Družba in sociala** – programi, prireditve in izobraževanja za lokalne prebivalce in ranljive skupine (mladi, ostareli, osebe s posebnimi potrebami) z različno tematiko: podjetništvo, zdrav življenjski slog, društvene dejavnosti, kino, sejmi, mobilni socialni servis ...;
- 5. Varovanje okolje** – interpretacija narave (naravoslovne učne poti, informativne table, usmerjevalne table, programi o pomenu varovanja narave za različne ciljne skupine), varovanje in ohranitev naravnih habitatov (lokalnih mokrišč, obnova kali, ekoremedijacija, varovanje človeške ribice, operacije za ohranjanje vodnih virov, vzpostavitev javnih prevozov, parkirišč za zmanjšanje prometa);
- 6. Podjetništvo na podeželju** – združevanje lokalnih produktov, mreženje, izobraževanje v šolah, oblikovanje blagovnih znamk na področju lesarstva, gozdarstva in drugih lokalnih virov, ustvarjanje podpornega okolja za podjetništvo na podeželju, izobraževanja, delavnice, programi za mlade in druge ranljive skupine, podpora socialnemu podjetništvu, razvoj novih proizvodov in produktov ...;
- 7. Ribištvo/akvakultura** – operacije ribiškega sklada.

Graf 10: Vsebinska opredelitev operacij po skladih – Podukrep 19.2

Pričakovani prispevki operacij k tematskim področjem SLR

V celoti gledano izbrane operacije naslavlja ukrepe SLR, v največji meri na ukrepe U3, U4 in U5, najmanj ukrepa U1, U2, in U6. V preglednici sta vključeni tudi operaciji sodelovanja z indikativne liste SLR (ESRR in ESPR).

Tabela 5: Pregled umestitve operacij po ukrepih SLR

NAZIV SKLADA	NAZIV UKREPOV*					
	U1	U2	U3	U4	U5	U6
EKSRR	1	3	4	2	1	/
ESPR	2	1	7	6	3	/
ESRR	1	1	2	3	4	1
SKUPAJ	4	5	13	11	8	1

*NAZIVI UKREPOV

U1: Trajnostna raba naravnih virov in prostora

U2: Upravljanje narave in kulturne dediščine

U3: Razvoj in trženje novih dejavnosti, znanj, produktov v kmetijstvu in v akvakulturi

U4: Razvoj in trženje turističnih produktov in destinacij

U5: Spodbujanje skupnostnega življenja in socialne vključenosti

U6: Spodbujanje konkurenčnega poslovnega okolja in podjetništva

2.5 OPERACIJ PODUKREPA 19.3

Vsebinski poudarki projektov sodelovanja

LAS Dolina Soče s partnerji sodeluje v petih operacijah sodelovanja LAS.

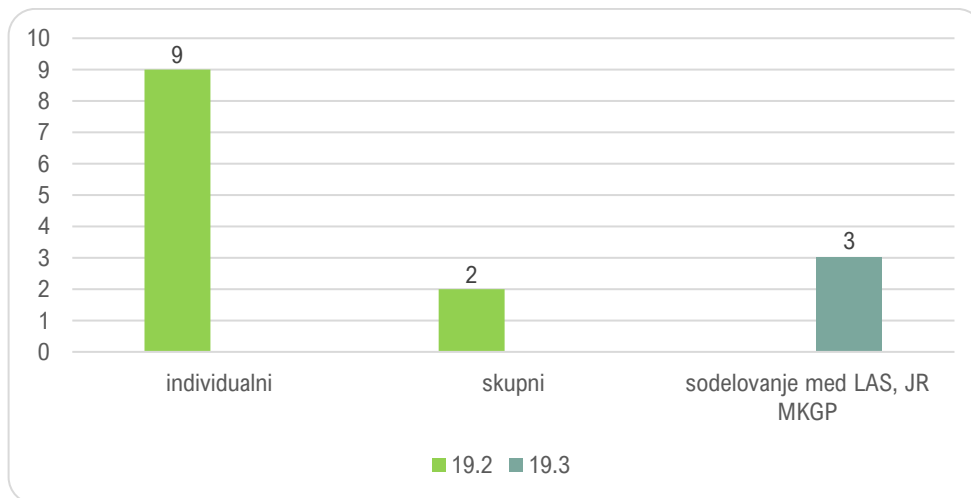
Dve operaciji sodelovanja LAS iz ESPR in ESRR sta izvedeni v sklopu indikativne liste, ki sta bili predhodno umeščeni v SLR. Tri operacije je LAS Dolina Soče pridobila na javnih razpisih MKGP (2. JR in 6. JR). Operacije sodelovanja omogočajo izmenjavo praks in izkušenj med LAS v Sloveniji in tujini, hkrati pa s finančnega vidika pomenijo dodana sredstva za območje (236.680,45 evrov).

Tabela 6: Operacije sodelovanja LAS – podukerp 19.3

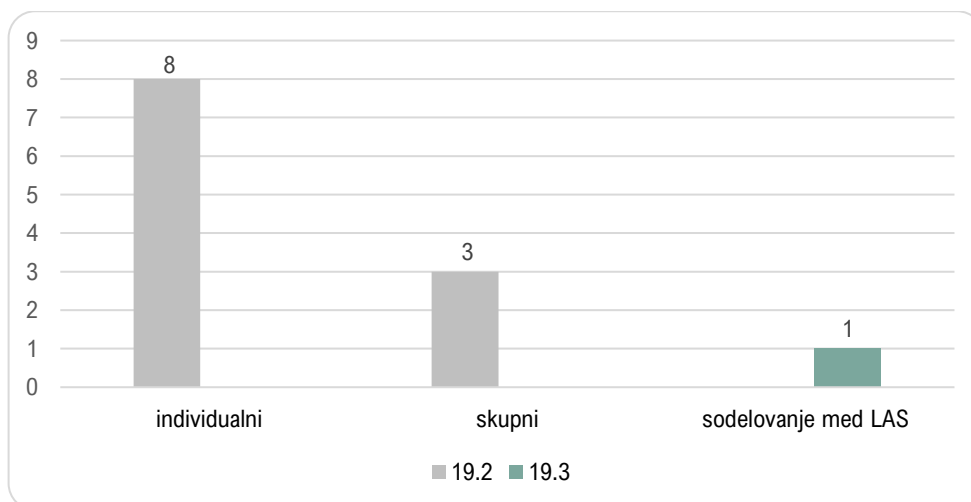
Naziv operacije	Ukrep	Sklad	Sredstva (v evrih)
Približajmo Unescova biosferna območja prebivalcem (2. JR) – Ozaveščanje o biosfernih območjih (BO) in njihovih potencialnih v Sloveniji (strokovne ekskurzije, delavnice, dnevi BO, promocijski materiali, komunikacijska strategija ipd.).	U2	EKSRP	42.127,89
Ocenjevanje ribjih izdelkov (indikativna lista) – Spodbujanje kakovosti ribjih izdelkov in promocija pri potrošnikih (strokovna ekskurzija v tujino, pravilnik za ocenjevanje ribjih izdelkov, promocijski materiali, usposabljanje ocenjevalcev ribjih izdelkov).	U3	ESPR	37.135,90
Pot miru – dediščina prve svetovne vojne (indikativna lista) – Vsebine se navezujejo na obstoječo blagovno znamko Pot miru in promovirajo nove vsebine ter dejavnosti. Dejavnosti so namenjene izobraževanju vodnikov v zvezi s tematiko zgodovinske dediščine 1. svetovne vojne	U2	ESRR	12.000,00
Iz drobnice (6. JR) – Z operacijo dajemo tudi velik poudarek k ciljem strategije »Od vil do vilic«. Predvsem dajemo poudarek na »vile« s spodbujanjem reje drobnice in ustvarjanju pogojev za predelavo izdelkov iz drobnice. V operacijo se aktivno vključuje šest ekoloških kmetij in kmetij z dopolnilnimi dejavnostmi. Te bodo poskrbele za posodobitev opreme.	U3	EKSRP	94.567,06
Vzpostavitev pogojev za EKO regijo BO JA (6. JR) – Upoštevaljoč potencialne Biosfernega območja (BO) UNESCO MaB Julijske Alpe (JA), želimo vzpostaviti pilotni EKO model, ki bo sestavljen iz dveh sklopov, in sicer: 1. vzpostavitev podpornega okolja za razvoj ekološkega in sonaravnega kmetovanja ter preusmerjanja kmetij iz konvencionalnega na ekološki način kmetovanja.; 2. medsektorska povezanost (kmetijstvo, turizem, naravovarstvo ...) je osnova za uspešno delovanje kratkih dobavnih verig. Z inovativnimi digitalnimi rešitvami se poenostavlja distribucijo ekološke in lokalno pridelane hrane. Raziskave in razvoj visokotehnoloških rešitev z namenom racionalizacije rabe in ohranjanja visokogorskih pašnikov kot bistvenega dejavnika razvoja trajnostnega turizma in prireje visokokakovostnega mesa ter mleka.	U3	EKSRP	99.985,50
SKUPAJ			285.816,35

Grafi 11, 12 in 13 prikazujejo število projektov po podukrepih za posamezne sklade.

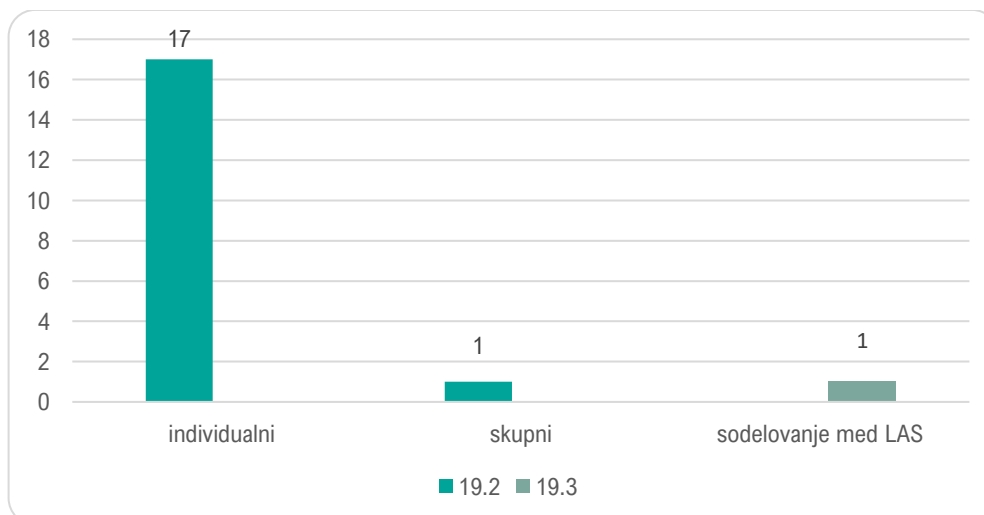
Graf 11: Porazdelitev operacij med podukrepi (sklad EKSRP)

Graf 12: Porazdelitev operacij med podukrepi (sklad ESRR)

Graf 13: Porazdelitev operacij med podukrepi (sklad ESPR)

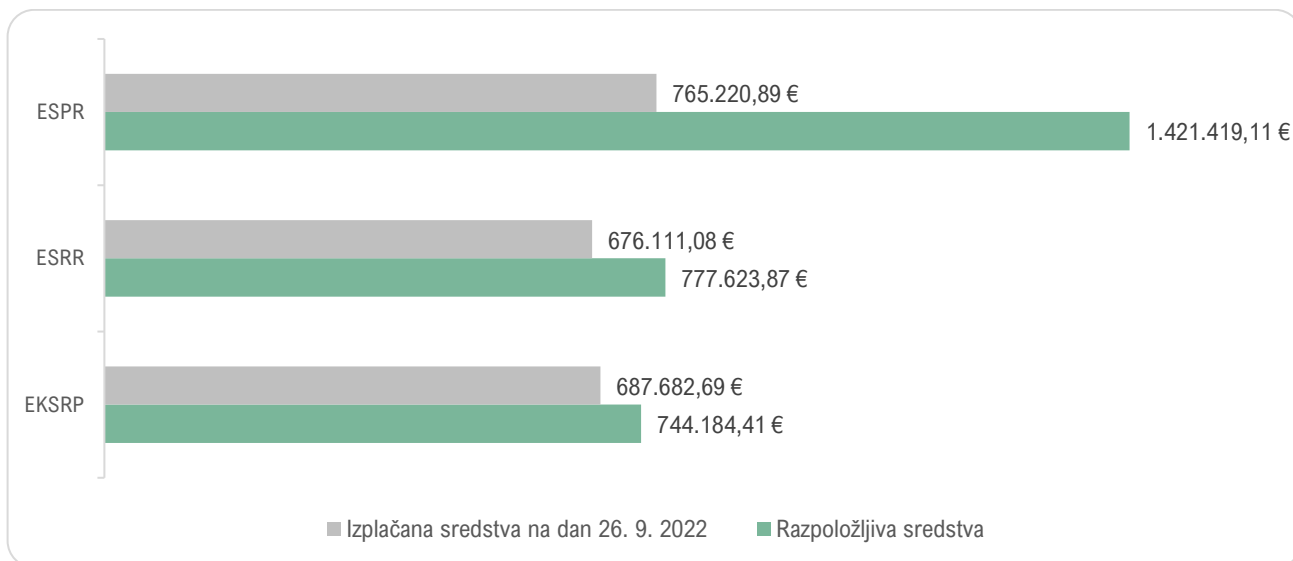
Seznam operacij je priložen v Prilogi 4.

2.6 FINANČNI OKVIR IZVAJANJA OPERACIJ

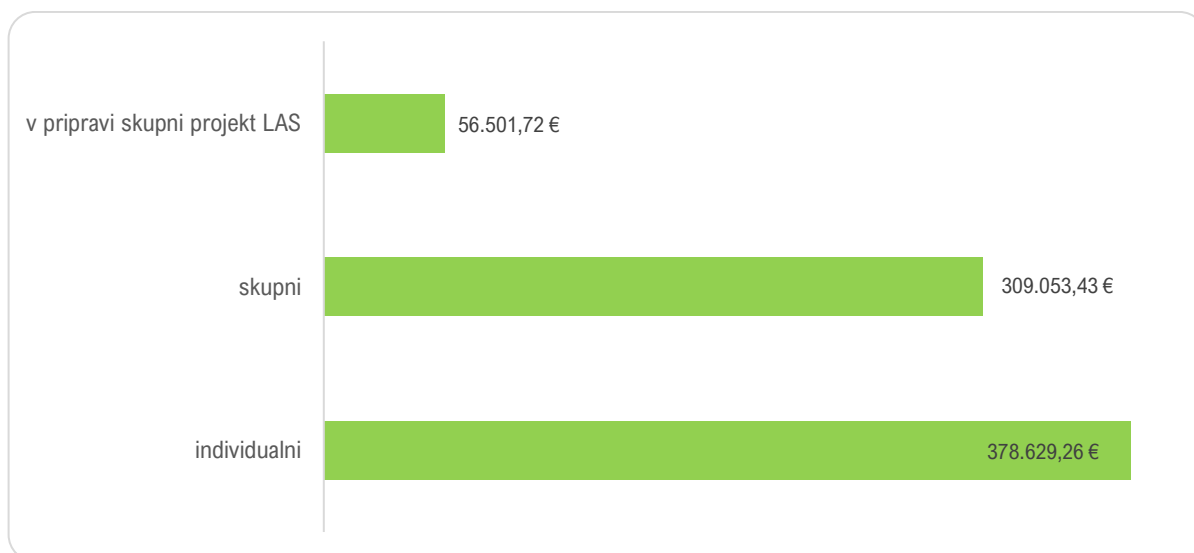
LAS Dolina Soče ima za operacije dodeljenih 2.943.227,39 evrov oziroma 80,20 odstotkov sredstev od vseh razpoložljivih sredstev, namenjenih za dva podukrepa, in sicer:

- podukrep 19.2: Podpora za izvajanje operacij v okviru SLR, ki ga vodi skupnost;
- podukrep 19.3: Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine (indikativna lista).

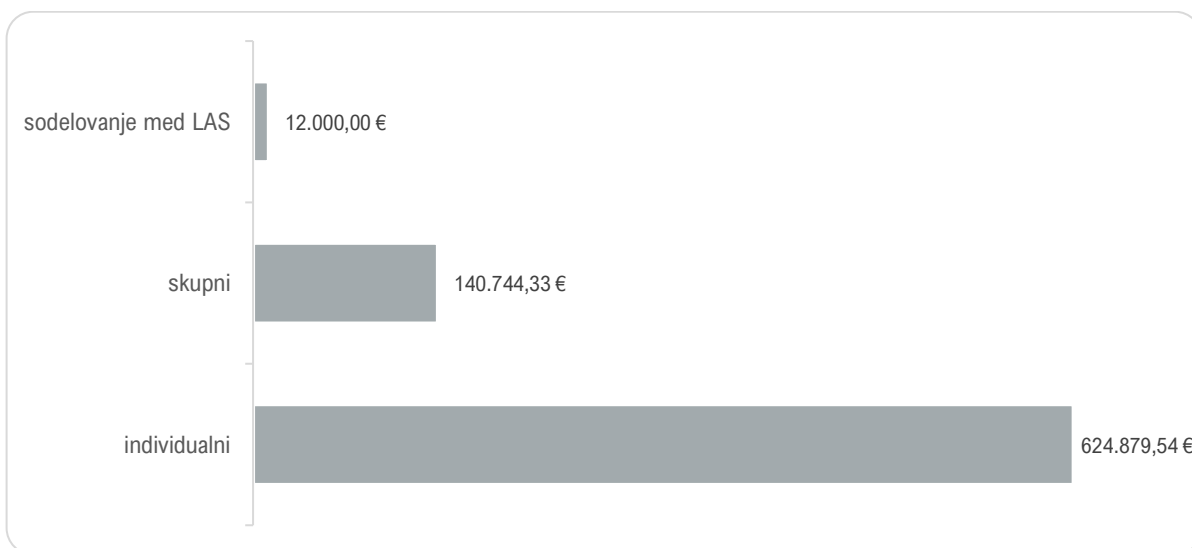
Graf 14: Finančni okvir sredstev SLR po skladih

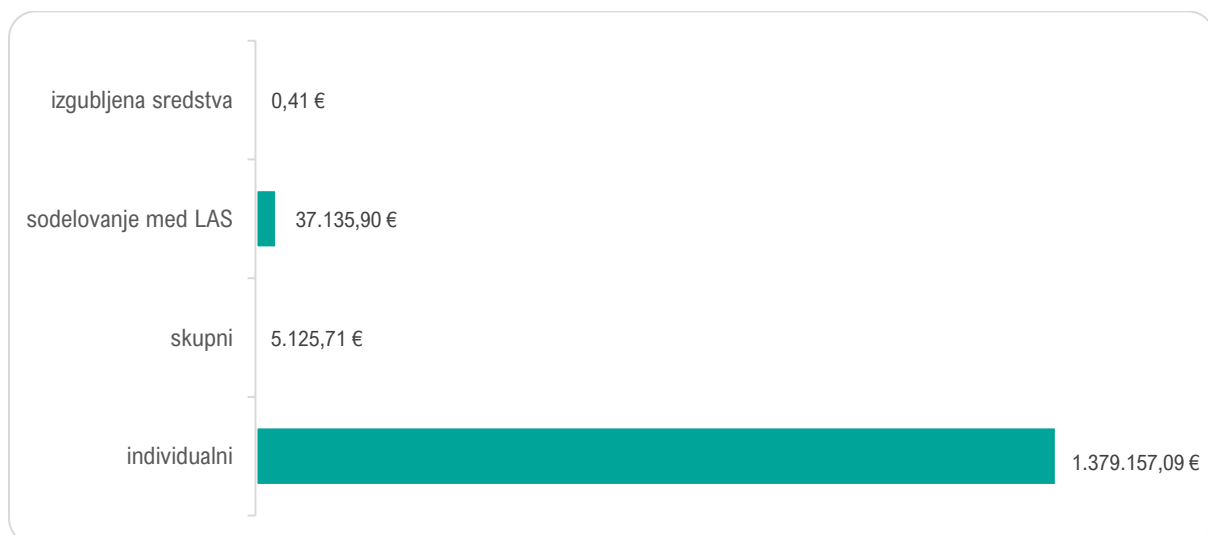
Graf 15: Finančna porazdelitev sredstev med projekti (sklad EKSRP)

Graf 16: Finančna porazdelitev sredstev med projekti (sklad ESRR)

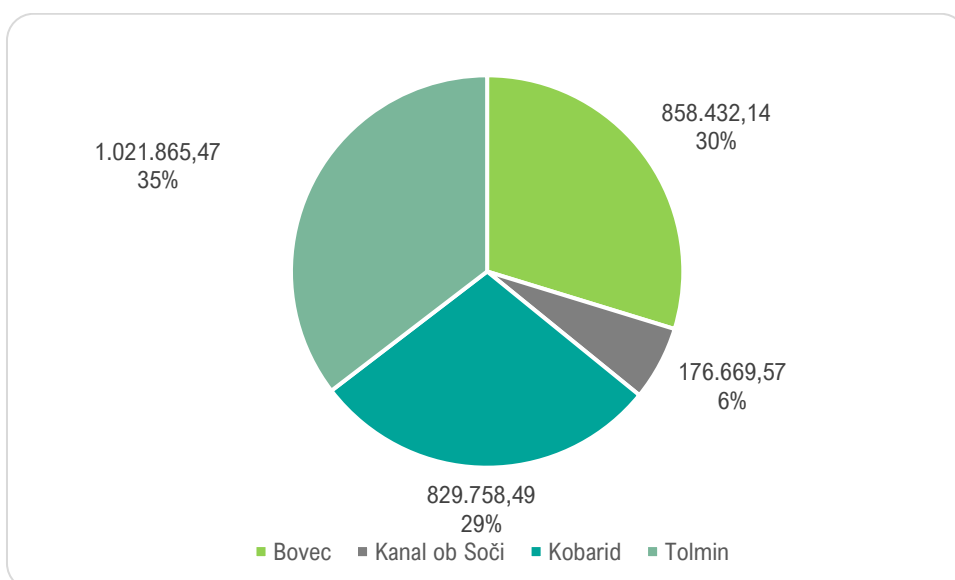
Graf 17: Finančna porazdelitev sredstev med projekti (sklad ESRR)

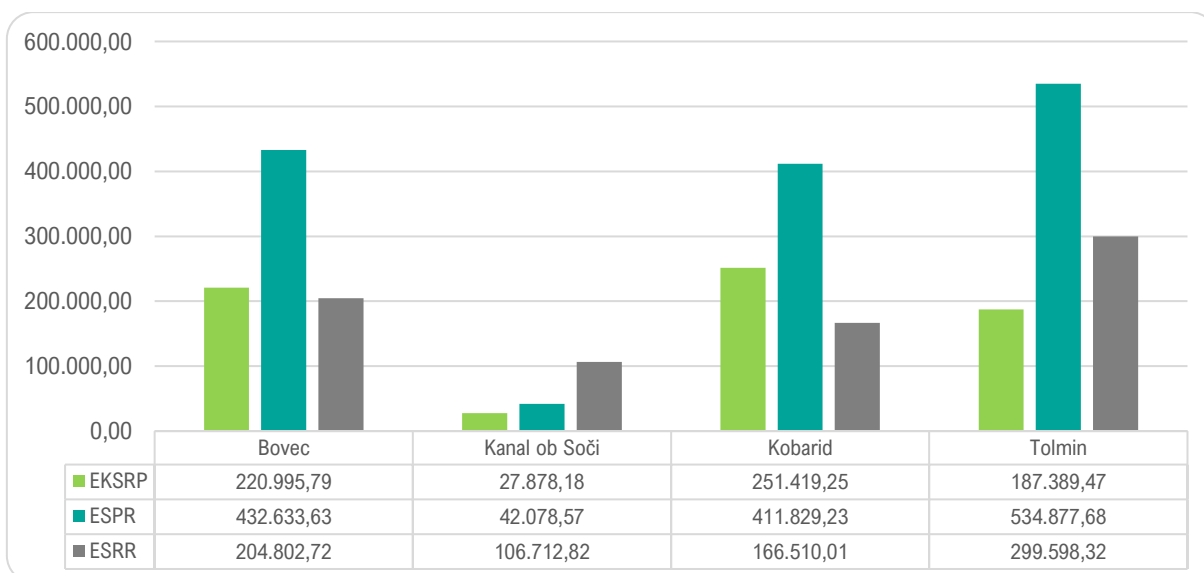
2.7 RAZDELITEV SREDSTEV NA OBMOČJU OBČIN

Graf prikazuje, da je največ sredstev bilo razdeljenih na območju občine Tolmin 35 %, sledijo Bovec 30 %, Kobarid 29 % in Kanal ob Soči 6 %. V to razdelitev še niso vključena sredstva v višini 56.501,72 evrov za pripravo skupne operacije LAS iz sklada EKSRP, katere aktivnosti se bodo izvajale na celotnem območju LAS.

Graf 18: Razdelitev sredstev na območju občin

Graf 19: Razdelitev sredstev na območju občin po skladih

2.8 KAZALNIKI SPREMLJANJA SLR

Na podlagi kazalnikov SLR LAS Dolina Soče, operacije zasledujejo, dosegajo oziroma presegajo zastavljene cilje. Kazalniki so razdeljeni v naslednje kategorije, ki so prikazani v tabeli 7.

Tabela 7: Kazalniki LAS Dolina Soče v SLR

Kazalniki LAS Dolina Soče	VREDNOST KAZALNIKA V SLR	EKSRP	ESPR	ESRR	DOSEŽENA VREDNOST
Število novi delovnih mest	6	2	4	1,42	7,42
Število lokalno inovativnih pristopov, sodelovanj, produktov	29	18	16	15	49
Število delavnic na temo podjetništva	77	47	31	41	119
Število novih ali optimiziranih dobavnih verig lokalnih produktov	11	5	3	4	12
Število aktivnosti, ki spodbujajo zdrav in aktiven življenjski slog	11	24	15	0	39
Število urejenih površin namenjenih turizmu	16	18	6	0	24
Število novih, nadgrajenih in izboljšanih prireditev in dogodkov	24	6	44	0	50
Število operacij, ki pripomorejo k ohranjenemu stanju naravne in kulturne dediščine	18	12	11	8	31
Število novih sistemskih aktivnosti	7	5	2	4	11
Število vključenih deležnikov v verige naravnih virov	15	16	4	1	21
Število aktivnosti, ki spodbujajo in promovirajo lokalne tradicije	29	11	14	10	35
Število vključenih ranljivih skupin	38	12	19	29	60
Število posameznikov vključenih v izobraževanja	1082	751	267	818	1836
Število novih dejavnosti za ranljive skupine	13	6	6	13	25

3. PRILOGE

- Priloga 1: Analiza ankete LAS Dolina Soče za člane
- Priloga 2: Analiza ankete LAS Dolina Soče za prebivalstvo
- Priloga 3: Seznam partnerjev v operacijah
- Priloga 4: Seznam operacij na podukrepu 19.2 in 19.3